

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
ul. Wiosenna 7 , 55-011 Siechnice
tel/fax 71 311 39 68, e-mail gops@ugsiechnice.pl

Sprawozdanie

z realizacji

**Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych,**

Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

oraz

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w
Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**

w Gminie Siechnice za 2012 rok

marzec 2013 r.

Wstęp

Zgodnie z zapisem art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są realizowane w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego przez Radę Miejską .

Zgodnie z zapisem art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii zadania z zakresu profilaktyki narkotycznej realizowane są w formie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego przez Radę Miejską.

Zgodnie z zapisem art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są w formie Gminnego Programu Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie uchwalanego przez Radę Miejską.

Podmiotami inicjującymi i realizującymi zadania z zakresu profilaktyki uzależnień (problemów alkoholowych, przemocy oraz narkotycznych) na terenie gminy Siechnice jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Szczegółowy opis zadań realizowanych w 2012 roku:

Zwiększenie dostępności i skuteczności udzielanej pomocy dla osób uzależnionych, a także osób zagrożonych uzależnieniami, kierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Jednym z zadań realizowanych przez gminę w rozwiązywaniu problemów uzależnień jest powołanie do działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadaniem jest podejmowanie inicjatyw zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych i działania na rzecz trzeźwości, zmiany struktury spożywania napojów alkoholowych oraz przeciwdziałania i usuwania następstw nadużywania alkoholu. Zadaniem Komisji jest również prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia. Wnioski do komisji kierowane są przez Policję, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, kuratorów rodzinnych, pedagogów szkolnych, a także przez rodziny osób uzależnionych lub znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Siechnice liczyła 6 członków będących przedstawicielami jednostek i instytucji działających na terenie gminy.

W 2012 roku do komisji wpłynęło **27 wniosków o podjęcie działań zmierzających do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego**. Na rozmowę wezwano **27 osób**, w tym **17 osób** stawiło się na posiedzeniu komisji. Z osobami wezwanymi przeprowadzono rozmowy z których: **13 osób** wyraziło zgodę na podjęcie dobrowolnego leczenia w Poradni Odwykowej we Wrocławiu lub terapii w Punkcie Konsultacyjnym,

3 osoby nie wyraziły zgody na leczenie, **5 osób** nie podjęło leczenia lub przerwały leczenie pomimo zobowiązania. Komisja skierowała **14 osób** na badanie stopnia uzależnienia (badanie biegłego psychiatry i psychologa) oraz skierowała **6 wniosków** do sądu o zobowiązanie do leczenia.

W roku 2012 z pobytu w Ośrodkach Leczenia Odwykowego skorzystało **19 osób** (10 mężczyzn i 9 kobiet).

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

Punkty Konsultacyjne

W 2008r. powstał na terenie gminy **Punkt Konsultacyjny -Profilaktyczny**. W Punkcie zatrudnione zostały dwie osoby: psycholog oraz psychoterapeuta.

Zadaniem Punktu było udzielanie pomocy i wsparcia w ramach prowadzonej przez gminę profilaktyki pierwszorzędowej. Do Punktu trafiały osoby uzależnione od alkoholu, rodziny osób uzależnionych poszukujących wsparcia (współuzależnione) oraz dotknięte przemocą domową. Pracownicy Punktu prowadzili też interwencję kryzysową wobec osób dotkniętych trudną sytuacją życiową (nagła śmierć, klęski żywiołowe). Do Punktu kierowane były osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin (osoby współuzależnione), osoby u których występowało podejrzenie przyjmowania narkotyków oraz osoby doświadczające przemocy w rodzinie. Po pomoc zgłaszały się osoby w poczuciu: bezradności i bezsilności w radzeniu sobie z nałogiem, silnego uzależnienia, braku motywacji, niskiej samooceny. Pomoc udzielana była na konsultacjach bezpośrednich (jedno lub kilka spotkań). Zdarzało się kierowanie osób do placówek specjalistycznych. Pracownicy punktu udzielali również konsultacji telefonicznych w czasie dyżuru. Z Punktu korzystali: podopieczni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, których pracownicy socjalni zauważali problemy, osoby wzywane na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dzieci oraz rodziny zgłaszane przez pedagogów szkolnych, osoby poszukujące pomocy w

rozwiązywaniu problemów wobec osób najbliższych, u których występowało jedno z uzależnień lub problemy wymagające konsultacji i porady radcy prawnego.

Punkt czynny był w 2012 r. trzy razy w tygodniu: poniedziałki – 2 godziny (16:00-18:00), wtorki – 2 godziny (14:00-16:00) oraz w środy 3 godziny (11:30-14:30), w każdą trzecią środę miesiąca – dłuższy dyżur (12:00 – 17:00). Kontynuowano zapoczątkowane w 2010 r. konsultacje psychologa w szkołach podstawowych i przedszkolach na terenie gminy. Psycholog dyżurujący w środy, po zakończeniu konsultacji w Punkcie udawał się do placówek oświatowych i tam udzielał porad rodzicom, którzy chcieli zasięgnąć porady lub też pedagog szkolny umawiał rodziców celem omówienia problemów wychowawczych z dziećmi.

Statystyka udzielonych porad:

Zakres udzielonych porad:	Liczba osób	Liczba porad
Osobom z problemem alkoholowym	83	467
Członkom rodzin osób uzależnionych	36	141
Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	39	208
Problemy wychowawcze zgłaszane przez szkoły	9	22
Konsultacje pracowników GOPS	8	39
Współpraca z Policją	3	4
Inne (współpraca z kuratorami Sądu w Oławie, we Wrocławiu, z PCPR, konsultacje telefoniczne)	38	155

W 2010 r. powstał w ramach profilaktyki narkotycznej **Punkt Konsultacyjny Narkotyczny**. Punkt ma swoją siedzibę w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Świętej Katarzynie. Porad udzielają specjaliści (terapeuci od uzależnień narkotycznych) z Ośrodka MONAR w Milejowicach raz w tygodniu w środy przez 3 godziny. Celem punktu jest wsparcie i pomoc dla osób uzależnionych od narkotyków oraz rodzinom w których ten problem występuje. Specjaliści wyposażeni zostali w telefon komórkowy na który można w każdej chwili zadzwonić i uzyskać poradę.

W 2012 r. terapeuci udzielili **35** porad głównie rodzicom, których dzieci eksperymentują z substancjami psychoaktywnymi (w tym często pojawiały się pytania dotyczące dopalaczy), odbyli **10** spotkań z osobami chcącymi uzyskać informacje ogólnie na

temat używania środków psychoaktywnych. Udzielanych zostało również kilkanaście porad za pośrednictwem telefonu, którego numer udostępniony jest na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Osobom zainteresowanym uzyskaniem informacji telefonicznej zależy na zachowaniu anonimowości.

Świetlice środowiskowe

Na terenie gminy w 2012 r. działały 4 świetlice środowiskowe realizujące program wychowawczy: w Siechnicach, Świętej Katarzynie, Sulimowie (do VI 2012 r.) i Kotowicach. Działania świetlic ukierunkowane są na wsparcie dzieci i młodzieży jako pozalekcyjnej formy spędzania wolnego czasu.

W ramach zadań świetlice prowadziły zajęcia profilaktyczne, dydaktyczne, wychowawcze dla dzieci i młodzieży polegające na zagospodarowaniu czasu wolnego, a w szczególności była to pomoc w nauce i w uzupełnianiu zaległości edukacyjnych, prowadzone były zajęcia tematyczne umożliwiające dzieciom opanowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie zainteresowań, rozwijanie umiejętności interpersonalnych, wychowawcy prowadzili stałą współpracę z rodziną (nawiązywanie kontaktów z rodzicami lub opiekunami dziecka, prowadzenie rozmów indywidualnych i zajęć grupowych, zachęcanie rodziców do działań na rzecz dzieci i świetlicy). Świetlice współpracowały też z innymi instytucjami wspierającymi rodzinę (kuratorzy, szkoły, placówki medyczne, organizacje pozarządowe).

W ramach zajęć dzieci otrzymywały dożywianie: bułki słodkie, słodyczne oraz kanapki (robione we własnym zakresie).

Dane statystyczne dotyczące ilości dzieci uczestniczący w zajęciach:

Nazwa świetlicy	Liczba dzieci biorących udział w zajęciach w 2012 r.
Świetlica środowiskowa w Siechnicach	1080 dzieci (12 dzieci x 10 spotkań w miesiącu x 9 m-cy)
Świetlica środowiskowa w Świętej Katarzynie	360 dzieci (10 dzieci x 4 spotkania w miesiącu x 9 m-cy)
Świetlica środowiskowa w Kotowicach	468 dzieci (13 dzieci x 4 spotkania w miesiącu x 9 m-cy)
Świetlica środowiskowa w Sulimowie	480 dzieci (10 dzieci x 8 spotkań w miesiącu x 6 m-cy)

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć sportowo-edukacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo-wychowawczych.

Programy profilaktyczne realizowane w szkołach i przedszkolach na terenie gminy:

W szkołach i przedszkolach na terenie gminy realizowane były opracowane przez pedagogów programy profilaktyczne. W ramach działań programowych realizowane były zajęcia dla dzieci, warsztaty i szkolenia dla nauczycieli i rodziców.

Szkoła	Ilość uczestników
Gimnazjum w Siechnicach	350 uczniów
SP w Siechnicach	450 uczniów 30 nauczycieli 15 rodziców
SP w Św. Katarzynie	292 uczniów 32 nauczycieli
SP w Radwanicach	250 uczniów
SP w Żernikach Wr.	196 uczniów 32 nauczycieli 60 rodziców
Przedszkole w Siechnicach	200 uczniów 18 nauczycieli 76 rodziców
Przedszkole w Św. Katarzynie	75 dzieci 150 rodziców 14 nauczycieli
Przedszkole w Żernikach Wr.	73 dzieci 42 rodziców
RAZEM	1886 uczniów 126 nauczycieli 343 rodziców

Wypoczynek letni

W ramach akcji wakacyjnej zorganizowany został wypoczynek letni nad morzem dla dzieci z terenu gminy. W kolonii uczestniczyło **40 dzieci**, które otrzymały dofinansowanie ze środków gminnego funduszu profilaktyki. Kolonie odbyły się w Kołobrzegu.

Jednocześnie zorganizowany został obóz rekreacyjno – sportowy nad jeziorem Sławskim dla **20 uczniów** gimnazjum w Sławie.

Dofinansowanie otrzymały dzieci, które ze względu na trudną sytuację bytową rodzin nie miałyby możliwości wyjazdu na wakacje. W przyznaniu miejsc kolonijnych uczestniczyli pedagodzy szkolni oraz pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej opiekujący się rodzinami.

Zajęcia feryjne i wakacyjne

W czasie ferii zimowych Gminne Centrum Kultury zorganizowało zajęcia dla dzieci w klubach i świetlicach w 5 miejscowościach na terenie gminy Siechnice. Oprócz zajęć stacjonarnych umożliwiających rozwijanie zdolności plastycznych, muzycznych, sportowych i teatralnych, dzieci mogły uczestniczyć w zorganizowanych wyjazdach na basen w Oleśnicy i do Groty Solnej we Wrocławiu.

W czasie wakacji letnich sołectwo Ozorzyce zorganizowało zajęcia profilaktyczne, dydaktyczne i wychowawcze dla 15 dzieci z Ozorzyc i Bogusławie, polegające na zagospodarowaniu wolnego czasu podczas wakacji. Dzieci uczestniczyły w zabawach integrujących, zajęciach plastycznych i sportowych a także w wyjeździe na basen.

Sołectwo w Zębicach zorganizowało „Wakacje Nieprowincjonalne – z teatrem”, w których uczestniczyło 21 dzieci. Poprzez zabawę w teatr dzieci aktywnie zagospodarowały wakacyjny czas, nauczyły się współpracy w grupie i integrowały się z innymi uczestnikami.

Zajęcia sportowo - edukacyjne

W ramach propagowania zdrowego trybu życia i wdrażania nowoczesnych form aktywności ruchowej Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji zorganizował zajęcia:

1. Naukę doskonalenia wspinaczki sportowej dla dzieci w wieku szkolnym ze szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu gminy jak również dla osób dorosłych;
2. Naukę i doskonalenie gry w szachy dla dzieci w wieku szkolnym ze szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu gminy jak również dla osób dorosłych;
3. Straż Pożarna w Siechnicach zorganizowała „Profilaktykę poprzez sport – naukę pływania i nurkowania” skierowaną do wszystkich ochotników straży pożarnej jak również dla młodzieży gimnazjalnej.

Profilaktyka narkotyczna w szkołach

W 2012 r. kontynuowano porozumienie zawarte z Ośrodkiem MONAR w Milejowicach na realizację programu edukacyjnego dla dzieci, rodziców i nauczycieli w szkołach na terenie gminy. W ramach programu specjaliści-terapeuci poprowadzili warsztaty dla uczniów w szkołach (3 spotkania), przeprowadzili pogadanki dla rodziców (3 spotkania) i szkolenia kadry pedagogicznej (3 spotkania).

Postaw na rodzinę

W ramach profilaktyki prorodzinnej kontynuowano projekt „Postaw na rodzinę” skierowany do rodzin z terenu gminy Siechnice. Projekt zakładał wzmocnienie międzypokoleniowych więzi rodzinnych i przyjmowania wzorców mających na celu ochronę najmłodszych przed podejmowaniem działań ryzykownych. W ramach projektu zorganizowano piknik rodzinny w Siechnicach.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W 2012 r. dofinansowano działania z zakresu profilaktyki uzależnień realizowane przez:

1. Sołectwo w Sulimowie – dofinansowanie zakupu sprzętu do mini siłowni w świetlicy wiejskiej;
2. Komisariat Wrocław – Rakowiec – dofinansowanie nagród dla uczestników konkursu sportowo – edukacyjnego pod hasłem „Pomagamy sobie wzajemnie”;
3. GOPS – dofinansowanie projektu „Pomaganie wzmacnia”;
4. Dofinansowanie prowadzenia świetlicy środowiskowej ATA prowadzonej przez Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety w Św. Katarzynie;

Inicjowanie działań zmierzających do kształtowania polityki lokalnej dotyczącej obrotu napojami alkoholowymi:

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% alkoholu

Ilość punktów sprzedaży	2012
Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% alkoholu uchwalony przez Radę Gminy Święta Katarzyna	65
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do	

spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	50
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	15

Działania w zakresie obrotu napojami alkoholowymi na terenie gminy w 2012r. przedstawiają się następująco:

Ilość punktów sprzedaży	2012
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	38
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	4
Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2012 r.	14
Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	66 sklepy 8 gastronomia
Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0

W ramach posiadanych uprawnień Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniuje wnioski o udzielenie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2012 roku wpłynęło do zaopiniowania **24 wnioski** o wydanie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz o wydanie **14 jednorazowych pozwoleń** (organizowanie festynów, imprez plenerowych itp.). Pozytywną opinię otrzymało 100% wniosków.

Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie.

W roku 2011 został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny skupiający przedstawicieli instytucji, organizacji i jednostek organizacyjnych działających na terenie gminy Siechnice. Członkowie Zespołu wzięli udział w szkoleniach w zakresie nowych, skutecznych form rozwiązywania problemu przemocy na terenie gminy. Jednocześnie Zespół podjął działania wobec rodzin których wystąpiła przemoc domowa.

W 2012 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **14 Niebieskich Kart i 2 zgłoszenia** wymagające interwencji członków Zespołu.

Zespół przeprowadził następujące postępowania:

1. wobec 3 rodzin zastosowano pomoc terapeutyczną;
2. w ośmiu przypadkach uruchomiono procedurę zobowiązania sprawcy do leczenia odwykowego (w dwóch przypadkach również ofiary). Jedną sprawę zawieszono, gdyż sprawca dobrowolnie poddał się leczeniu odwykowemu.
3. w jednym przypadku Zespół wystąpił do Sądu o zobowiązanie sprawcy do leczenia psychiatrycznego;
4. w jednym przypadku ofiara została skierowana do skorzystania z pomocy prawniczej;
5. dwie sprawy zakończono w związku z brakiem przesłanek do kontynuowania dalszych działań;

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowany był na terenie gminy Siechnice program „**Na Zawsze Razem bez przemocy**”. Program dofinansowany został przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. W ramach projektu realizowane były następujące działania:

1. akcja informacyjno – promocyjna, w tym ogłoszenie konkursu fotograficznego pt. „Na Zawsze razem bez przemocy” dla mieszkańców gminy;
2. przeprowadzenie warsztatów przez psychologa – terapeutę rodzin dla par narzeczeńskich (5 spotkań);
3. 2 spotkania otwarte psychologa – terapeuty rodzin z rodzinami dotkniętymi zjawiskiem przemocy domowej;
4. konsultacje indywidualne dla osób doświadczających przemocy;

Realizacja programu, a przede wszystkim akcja informacyjno – promocyjna programu spowodowała podniesienie świadomości społeczności lokalnej wobec zjawiska przemocy domowej. Do psychologów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym zaczęły zgłaszać się osoby, które ukrywały do tej pory problem przemocy.

Punkt Konsultacyjny w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie

W 2012 r. r. wzrosła liczba udzielonych interwencji dotyczących przemocy w rodzinie. Do Punktu Konsultacyjnego zgłosiło się 39 osób, w tym 22 osoby (12 kobiet, 8 mężczyzn i 2 dzieci) uczestniczyły w spotkaniach z terapeutami w ramach realizacji programu „ Na Zawsze Razem bez przemocy”. Za główną przyczynę podawały najczęściej nadużywanie alkoholu przez współmałżonka w efekcie którego dochodziło do aktów agresji. Interwencje w zakresie pomocy sprowadzają się do konfrontacji stron w

celu nazwania i zdiagnozowania problemu. Większość par nie wyrażała chęci pracy nad problemem w rodzinie. Większy opór stawiały osoby uzależnione. Terapeuci zatrudnieni w Punkcie Konsultacyjnym współpracują ściśle z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w celu podejmowania działań wobec rodzin doświadczających przemocy domowej.

Wnioski:

Realizowanie w 2012 r. programy profilaktyczne były kontynuacją działań rozpoczętych w latach ubiegłych.

Duża część działań skierowana była do dzieci i młodzieży: programy profilaktyczne w szkołach, zajęcia pozalekcyjne w formie zajęć w świetlicach środowiskowych, wypoczynek letni. Wiele działań skierowano również do rodziców w celu zdobycia wiedzy z zakresu zagrożeń uzależnieniami.

Nie mniejszą uwagę poświęcaliśmy osobom uzależnionym, gotowym do współpracy w zakresie wyjścia z problemu alkoholowego czy narkotykowego. Działający na terenie Punkt Konsultacyjny i Punkt Narkotyczny był pierwszym miejscem do którego trafiały osoby lub rodziny osób z problemami uzależnień. Coraz większa ilość prowadzonych porad wskazuje na coraz większą wiedzę na temat problemów uzależnień. Do Punktu Konsultacyjnego trafia coraz więcej osób w których rodzinach wystąpiło zjawisko przemocy, na co niewątpliwie znaczący wpływ miała realizacja programu „Na Zawsze Razem bez przemocy”.

Wiele działań profilaktycznych w 2012 r. nadal poświęconych było rodzinie. Zarówno programy szkolne/przedszkolne jak i inne pozaszkolne obejmowały działania skierowane do rodzin w celu wzmocnienia więzi rodzinnych, jak również działania mające na celu zintegrowanie rodzin z terenu gminy (pikniki rodzinne).

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż dotychczas podejmowanie działania przynoszą efekty, a zainteresowanie społeczności lokalnej świadczy o słuszności podejmowanych działań i konieczności kontynuacji.